

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of עבודה זרה of דף נ"ג
Some of the topics we will learn about include.

עובד כוכבים
מבטל עבודת כוכבים שלו ושל חברו
A non-Jew can nullify an עבודה זרה that belongs to him or to another non-Jew; and the עבודה זרה becomes permitted.
However, a Jew cannot do so.

עבודת כוכבים של ישראל
אין לה בטילה עולמית
An עבודה זרה that belongs to a Jew cannot be nullified at all, not by a Jew and not by a non-Jew.

The discussion regarding
עובד כוכבים מבטל עבודת כוכבים
שיש לו בה שותפות
Whether a non-Jew can nullify an עבודה זרה that belongs to both a non-Jew and a Jew.

קטע ראש אזנה
ראש חוטמה
ראש אצבעה
ביטלה
If the non-Jew performs a demeaning action which changes the actual עבודה זרה, such as he cut off the tip of its ear, its nose, or its finger, it is nullified.

B מכרה או משכנה

There is a Machlokes if the non-Jew sold the עבודה זרה to a blacksmith or he gave it away as security for a loan, whether this is considered a ביטול, and the two opinions whether this Machlokes refers to

בצורף עכו"ם
A non-Jewish buyer,
OR
בצורף ישראל
A Jewish buyer.

ישראל שזקף לבינה להשתחות לה
ובא עכו"ם והשתחוה לה
אסרה
If a Jew set up a brick with the intent to bow to it, and then a non-Jew came along and bowed to the brick, the brick becomes forbidden, because
גליא דעתיה דניחא ליה בעבודת כוכבים
וכי אתא עכו"ם ופלח לה שליחותא ידידיה קעביד
When the Jew erected the brick, he showed that he wanted the brick to become an עבודה זרה. Therefore, the non-Jew is considered the Jew's agent to worship the עבודה זרה.

A

עובד כוכבים
מבטל עבודת כוכבים
שלו ושל חברו

עבודת כוכבים של ישראל
אין לה בטילה עולמית

עובד כוכבים מבטל
עבודת כוכבים
שיש לו בה שותפות

קטע ראש אזנה
ראש חוטמה
ראש אצבעה
ביטלה

B

מכרה או משכנה
בצורף עכו"ם   בצורף ישראל

ישראל שזקף לבינה
להשתחות לה
ובא עכו"ם והשתחוה לה
אסרה

גליא דעתיה
דניחא ליה בעבודת כוכבים
וכי אתא עכו"ם ופלח לה
שליחותא ידידיה קעביד

1 So, let's review ...

Zugt Di Mishnah

עובד כוכבים

מבטל עבודה כוכבים שלו ושל חברו

A non-Jew can nullify an עבודה זרה that belongs to him or to another non-Jew; and the עבודה זרה becomes permitted.

However,

וישראל

אין מבטל עבודה כוכבים של עובד כוכבים

A Jew cannot nullify an עבודה זרה that belongs to a non-Jew; and the עבודה זרה remains forbidden, because the source for ביטול עבודה זרה של עכו"ם is derived from the words פסילי אלהיהם which refers only to a non-Jew but not a Jew.

The Braisa adds however regarding

עבודת כוכבים של ישראל

אין לה בטילה עולמית

An עבודה זרה that belongs to a Jew cannot be nullified at all, not by a Jew and not by a non-Jew, because the Pasuk that refers to ישראל states

ושם בסתר

The עבודה זרה must be buried.

1

מלך

עובד כוכבים

מבטל עבודה כוכבים שלו ושל חברו

A non-Jew can nullify an עבודה זרה that belongs to him or to another non-Jew; and the עבודה זרה becomes permitted.

וישראל

אין מבטל עבודה כוכבים של עובד

כוכבים

A Jew cannot nullify an ע"ז that belongs to a non-Jew; and the עבודה זרה remains forbidden, because the source for ביטול עבודה זרה של עכו"ם is derived from the words

פסילי אלהיהם

which refers only to a non-Jew but not a Jew.

The Braisa adds however regarding

עבודת כוכבים של ישראל
אין לה בטילה עולמית

An ע"ז that belongs to a Jew cannot be nullified at all, not by a Jew and not by a non-Jew, because the Pasuk that refers to ישראל states

ושם בסתר

The עבודה זרה must be buried.

2

The Mishnah continues

המבטל עבודת כוכבים
מבטל משמשיה

If a non-Jew nullifies an עבודה זרה, the עבודה זרה along with all its accessories become permitted.

However,

ביטל משמשיה
משמשין מותרין והיא אסורה

If a non-Jew nullifies the accessories, only the accessories become permitted, but the actual עבודה זרה remains forbidden.

The Gemara proceeds with a discussion in רבי's opinion regarding

עובד כוכבים מבטל עבודת כוכבים
שיש לו בה שותפות

Whether a non-Jew can nullify an עבודה זרה that belongs to both a non-Jew and a Jew?

רבי בילדותו סבר

ישראל אדעתא דעכו"ם פלח

רבי initially held that the Jew worships the עבודה זרה only because of the non-Jew, and therefore

כיון דעכו"ם מבטל דנפשיה

דישראל נמי מבטלה

If the non-Jew's portion was nullified, the Jew's portion also becomes permitted.

ובזקנתו סבר

ישראל אדעתא דנפשיה פלח

But later רבי retracted and held that the Jew worships the עבודה זרה on his own, and therefore

כי מבטל עכו"ם דנפשיה

דישראל לא בטיל

If the non-Jew's portion was nullified, the Jew's portion remains forbidden.

=====

2

The Mishnah continues

אלו

המבטל עבודת כוכבים
מבטל משמשיה

If a non-Jew nullifies an עבודה זרה, the עבודה זרה along with all its accessories become permitted.

ביטל משמשיה
משמשין מותרין והיא אסורה

If a non-Jew nullifies the accessories, only the accessories become permitted, but the actual עבודה זרה remains forbidden.

רבי

עובד כוכבים מבטל עבודת כוכבים
שיש לו בה שותפות

A non-Jew can nullify an עבודה זרה that belongs to both a non-Jew and a Jew.

רבי ביאדותו סבר

ישראל אדעתא דעכו"ם פלח

רבי initially held that the Jew worships the עבודה זרה only because of the non-Jew, and therefore

כיון דעכו"ם מבטל דנפשיה
דישראל נמי מבטלה

If the non-Jew's portion was nullified, the Jew's portion also becomes permitted.

ובזקנתו סבר

ישראל אדעתא דנפשיה פלח

But later רבי retracted and held that the Jew worships the עבודה זרה on his own, and therefore

כי מבטל עכו"ם דנפשיה
דישראל לא בטיל

If the non-Jew's portion was nullified, the Jew's portion remains forbidden.

3 Zugt Di Mishnah

כיצד מבטלה

How does a non-Jew nullify an עבודה זרה so that it becomes permitted?

And the Mishnah explains:

קטע ראש אזנה

ראש חוטמה

ראש אצבעה

If the non-Jew performs a demeaning action which changes the actual עבודה זרה, such as he cut off the tip of its ear, its nose, or its finger.

OR

פחסה אע"פ שלא חיסרה

ביטלה

Rashi explains פחתה;

מיעכה בקורנס וקלקל צורתה

If he flattened its image, even though it remained whole, it becomes nullified.

However,

רק בפניה, השתין בפניה

, גררה, זרק בה את הצואה,

הרי זו אינה בטילה

If the non-Jew performs a demeaning action which does not change the actual עבודה זרה, such as he spat at, or relieved himself on the עבודה זרה, or he smeared mud or threw feces at the עבודה זרה, it does not become nullified, because as Rashi explains

דלפום שעתא רתח עלה

והדר פלח לה

The non-Jew became angry at the עבודה זרה for the moment, but after he calms down, he will resume to worship the עבודה זרה.

=====

3

כיצד מבטלה

How does a non-Jew nullify an עבודה זרה so that it becomes permitted?

קטע ראש אזנה

ראש חוטמה

ראש אצבעה

If the non-Jew performs a demeaning action which changes the actual עבודה זרה, such as he cut off the tip of its ear, its nose, or its finger.

פחסה אע"פ שלא חיסרה

ביטלה

Rashi explains פחתה;

מיעכה בקורנס וקלקל צורתה

If he flattened its image, even though it remained whole, it becomes nullified.

רק בפניה, השתין בפניה,

, גררה, זרק בה את הצואה,

הרי זו אינה בטילה

If the non-Jew performs a demeaning action which does not change the actual עבודה זרה, such as he spat at, or relieved himself on the עבודה זרה, or he smeared mud or threw feces at the עבודה זרה, it does not become nullified,

because as Rashi explains

דלפום שעתא רתח עלה

והדר פלח לה

The non-Jew became angry at the עבודה זרה for the moment, but after he calms down, he will resume to worship the עבודה זרה.

4 The Mishnah continues with a Machlokes regarding מכרה או משכנה רבי אומר ביטל וחכמים אומרים לא ביטל. If the non-Jew sold the עבודה זרה to a blacksmith or he gave it away as security for a loan; ביטל holds this is considered a ביטול, while the חכמים hold this is not considered a ביטול.

And there is a מחלוקת רב ורבי יוחנן in the חכמים' opinion. One says מחלוקת בצורף עכו"ם. The Machlokes is only in the case of a non-Jewish buyer, and only here do the חכמים hold לא ביטל, because as Rashi explains דסבר המוכר כיון דלוקח זה עכו"ם הוא פלח לה ולא תבר לה. The seller was not מבטל, because he assumes that the non-Jew will continue to worship the עבודה זרה. However אבל בצורף ישראל דברי הכל ביטל. However, in the case of a Jewish buyer, even the חכמים agree that ביטל, because מסתמא בטלה מדעתיה דמידע ידע דהאי תבר לה. The seller assumingly was מבטל, because he knows that the Jew will break up the עבודה זרה for its metal.

While the other says בצורף ישראל מחלוקת. The Machlokes is even regarding a Jewish buyer and even here the חכמים hold לא ביטל, because as Rashi explains, מימר אמר האי צורף ישראל הדר מזבין לה לעכו"ם ופלח לה. The seller was not מבטל because he assumes that the Jew will resell the עבודה זרה to a non-Jew who will continue to worship it.

4 מכרה או משכנה
If the non-Jew sold the עבודה זרה to a blacksmith or he gave it away as security for a loan;

וחכמים אומרים רבי אומר
לא ביטל ביטל

מחלוקת רב ורבי יוחנן
in the חכמים' opinion.

ONE SAYS

אבל בצורף ישראל דברי הכל ביטל

However, in the case of a Jewish buyer, even the חכמים agree that ביטל, because

מסתמא בטלה מדעתיה דמידע ידע דהאי תבר לה. The seller assumingly was מבטל, because he knows that the Jew will break up the עבודה זרה for its metal.

מחלוקת בצורף עכו"ם

The Machlokes is only in the case of a non-Jewish buyer, and only here do the חכמים hold ביטל, because as Rashi explains

דסבר המוכר כיון דלוקח זה עכו"ם הוא פלח לה ולא תבר לה. The seller was not מבטל, because he assumes the non-Jew will continue to worship it.

THE OTHER SAYS

בצורף ישראל מחלוקת

The Machlokes is even regarding a Jewish buyer and even here the חכמים hold לא ביטל, because as Rashi explains,

מימר אמר האי צורף ישראל הדר מזבין לה לעכו"ם ופלח לה

The seller was not מבטל because he assumes the Jew will resell the עבודה זרה to a non-Jew who will continue to worship it.

5 And the Gemara remains unresolved according to this approach what would רבי hold regarding

צורף עכו"ם
Perhaps
דברי הכל לא ביטל
There is no Machlokes and even רבי agrees that
צורף עכו"ם
לא ביטל
Because
דסבר המוכר כיון דלוקח זה עכו"ם הוא
פלח לה ולא תבר לה
OR, perhaps,
בין בזה ובין מחלוקת
There is a Machlokes and רבי holds even
בצורף עכו"ם
ביטל
Because
מסתמא בטלה מדעתיה
דמידע ידע דהאי תבר לה

The Gemara questions the first approach from the following Braisa

הלוקח גרוטאות מן העכו"ם ומצא בהן עבודת כוכבים
If a Jew bought scrap metal from a non-Jew and he discovered that it contained זרה עבודה, it depends:
אם עד שלא נתן מעות משך
יחזיר

If the Jew took the metal before he paid the money for it, he can retract from the sale, because the sale was erroneous.

אם משנתן מעות משך
יוליך לים המלח

But if the Jew took the metal after he already paid the money for it, he cannot retract from the sale, and he must throw the זרה עבודה into the המלח. And even though the sale was erroneous, Rashi explains

כי הדר שקיל דמי
מיחזי כמאן דמוזבן

The Jew cannot reclaim his money because it appears as if he resold the זרה עבודה to the non-Jew which is forbidden.

Apparently, the Braisa holds

בצורף ישראל
לא ביטל

A non-Jew that sells his זרה עבודה to a Jew is not מבטל the זרה עבודה

5 And the Gemara remains unresolved according to this approach what would רבי hold regarding צורף עכו"ם

OR, perhaps,
בין בזה ובין בזה
מחלוקת

There is a Machlokes and רבי holds even

בצורף עכו"ם
ביטל

Because
מסתמא
בטלה מדעתיה
דמידע ידע
דהאי תבר לה

Perhaps
דברי הכל
לא ביטל

There is no Machlokes and even רבי agrees that

צורף עכו"ם
לא ביטל

Because
דסבר המוכר
כיון דלוקח זה
עכו"ם הוא
פלח לה ולא תבר לה

הלוקח גרוטאות
מן העכו"ם

ומצא בהן עבודת כוכבים

If a Jew bought scrap metal from a non-Jew and discovered that it contained זרה עבודה,

אם
משנתן
מעות משך
יוליך לים המלח

But if the Jew took the metal after he already paid for it, he cannot retract from the sale, and he must throw the זרה עבודה into the המלח.

And even though the sale was erroneous,

Rashi explains

כי הדר שקיל דמי מיחזי כמאן דמוזבן

The Jew cannot reclaim his money because it appears as if he resold the זרה עבודה to the non-Jew which is forbidden.

Apparently, the Braisa holds
בצורף ישראל
לא ביטל

A non-Jew that sells his זרה עבודה to a Jew is not מבטל the זרה עבודה

6 According to the second approach that holds
 בצורף ישראל מחלוקת
 The Braisa follows the חכמים who hold
 לא ביטל

However according to the first approach that holds
 בצורף ישראל
 דברי הכל ביטל
 We must say that in this particular case the non-Jew was
 not מבטל, because
 דאדעתא דגרוטאות זבין
 אדעתא דעבודת כוכבים לא זבין
 He intended to sell only scrap metal, because he did not
 know that it also contained זרה.
 =====

6 According to the second approach that holds
בצורף ישראל מחלוקת
 The Braisa follows the חכמים who hold
לא ביטל

However according to the first approach that holds
בצורף ישראל
דברי הכל ביטל
 We must say that in this particular case
 the non-Jew was not מבטל, because
דאדעתא דגרוטאות זבין
אדעתא דעבודת כוכבים לא זבין
 He intended to sell only scrap metal,
 because he did not know that it also contained זרה.

7 The Gemara proceeds with a Braisa

תנו רבנן לזה עליה
או שנפלה עליה מפולת
או שגנבוה ליסטין
אינה בטילה

If a non-Jew gave away his זרה עבודה as security for a loan, even to a Jew, OR a house collapsed upon the זרה עבודה, OR thieves stole the זרה עבודה, in all these cases, the owner was not מבטל and the זרה עבודה remains forbidden.

The Braisa continues

הניחוח הבעלים והלכו למדינת הים
אם עתידין לחזור

הרי הוא כמלחמת יהושע ואין לה בטילה

If the owner traveled overseas and left the זרה עבודה behind, if he intends to return like the non-Jews did when the Yidden first entered Eretz Yisroel, the owner was not מבטל and the זרה עבודה remains forbidden.

7

**לזה עליה
או שנפלה עליה מפולת
או שגנבוה ליסטין
אינה בטילה**

If a non-Jew gave away his זרה עבודה as security for a loan, even to a Jew, OR a house collapsed upon the זרה עבודה, OR thieves stole the זרה עבודה,

in all these cases, the owner was not מבטל and the זרה עבודה remains forbidden.

**הניחוח הבעלים והלכו למדינת הים
אם עתידין לחזור
הרי הוא כמלחמת יהושע
ואין לה בטילה**

If the owner traveled overseas and left the זרה עבודה behind, if he intends to return like the non-Jews did when the Yidden first entered Eretz Yisroel,

the owner was not מבטל and the זרה עבודה remains forbidden.

8 And the Gemara explains that the Braisa associated this Halachah with מלחמת יהושע to teach the following Halachah:

ישראל שזקף לבינה להשתחות לה
ובא עכו"ם והשתחוה לה
אסרה

If a Jew set up a brick with the intent to bow to it, and then a non-Jew came along and bowed to the brick, the brick becomes forbidden.

And although generally
אין אדם אוסר דבר שאינו שלו

One cannot cause a prohibition upon something that's not his?

Nevertheless, in this case, the non-Jew causes the Jew's brick to become אסור, because

גליא דעתיה דניחא ליה בעבודת כוכבים
וכי אתא עכו"ם ופלח לה
שליחותא דידיה קעביד

When the Jew set up the brick, it's showed that he wanted the brick to become an עבודה זרה. Therefore, the non-Jew is considered the Jew's agent to worship the עבודה זרה.

And the source for this concept is derived from
מלחמת יהושע

As the Pasuk requires

ואשריהם תשרפון באש

The Jews who entered Eretz Yisroel were obligated to burn all the trees that were worshipped by the non-Jews.

8 And the Gemara explains
the Braisa associated this Halachah with מלחמת יהושע
to teach the following Halachah:

**ישראל שזקף לבינה להשתחות לה
ובא עכו"ם והשתחוה לה
אסרה**

If a Jew set up a brick with the intent to bow to it,
and then a non-Jew came along and bowed to the brick,
the brick becomes forbidden.

And although generally
אין אדם אוסר דבר שאינו שלו

One cannot cause a prohibition
upon something that's not his?

Nevertheless, in this case, the non-Jew causes
the Jew's brick to become אסור,
because

**גליא דעתיה דניחא ליה
בעבודת כוכבים
וכי אתא עכו"ם ופלח לה
שליחותא דידיה קעביד**

When the Jew set up the brick, it's showed that he
wanted the brick to become an עבודה זרה.
Therefore, the non-Jew is considered the Jew's agent
to worship the עבודה זרה.

And the source for this concept is derived from
מלחמת יהושע

As the Pasuk requires

ואשריהם תשרפון באש

The Jews who entered Eretz Yisroel
were obligated to burn all the trees that were worshipped
by the non-Jews.

9

The Gemara asks

מכדי ירושה היא להם מאבותיהם

ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו

Why did the trees become forbidden?

The land with its trees belonged to the Yidden from the time of the אבות, and the non-Jews could not cause a prohibition on the trees that did not belong to them?

And although there is a possibility of trees that grew beforehand

בביטולא בעלמא סגי להו

The Jews could have compelled the non-Jews to nullify these trees, without שריפה.

Therefore, we must say as follows

מדפלחו ישראל לעגל

גלו אדעתייהו דניחא להו בעבודת כוכבים

וכי אתו עכו"ם שליחותא דידהו עבדי

When the Jews worshipped the עגל, it indicated that they were pleased with עבודה זרה, and therefore, the non-Jews who bowed down to their trees at the time of the עגל, were considered the Jews' agent to worship the עבודה זרה, and these trees became forbidden forever, because

עבודת כוכבים של ישראל

אין לה בטילה עולמית

And even the trees that grew after the עגל were forbidden, even though the Yidden did Teshuvah and did not want עבודה זרה anymore, because

מאן מוכח

One cannot determine which trees grew before, or after the עגל.

9

?

**מכדי ירושה היא להם מאבותיהם
ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו**

Why did the trees become forbidden?

The land with its trees belonged to the Yidden from the time of the אבות, and the non-Jews could not cause a prohibition on the trees that did not belong to them?

And although there is a possibility of trees that grew beforehand

בביטולא בעלמא סגי להו

The Jews could have compelled the non-Jews to nullify these trees, without שריפה.

Therefore, we must say as follows

**מדפלחו ישראל לעגל
גלו אדעתייהו דניחא להו**

בעבודת כוכבים

וכי אתו עכו"ם

שליחותא דידהו עבדי

When the Jews worshipped the עגל, it indicated that they were pleased with עבודה זרה, and therefore, the non-Jews who bowed down to their trees at the time of the עגל, were considered the Jews' agent to worship the עבודה זרה, and these trees became forbidden forever, because

**עבודת כוכבים של ישראל
אין לה בטילה עולמית**

And even trees that grew after the עגל were forbidden, even though the Yidden did Teshuvah and did not want עבודה זרה anymore, because

מאן מוכח

One cannot determine which trees grew before, or after the עגל.